

Broederlijk Delen

TOT IEDEREEN MEE IS

Wandelzoektocht 2023

Ga alleen of samen met je gezin of vrienden op pad en vindt alle locaties op deze fotozoektocht!

Bekijk de foto's en probeer aan de hand van herkenningspunten de haltes te vinden.

Aan elke halte vind je een code terug. Noteer deze goed! Op het einde kan je hiermee deelnemen aan de deelnametombola.

Tijdens de wandeling leren Dulce en Celia je iets bij over Guatemala en de organisatie Broederlijk Delen. Vind jij alle locaties in je dorp?

Welkom

Hey, wat leuk dat jullie bij ons op bezoek komen! Ik ben Celia en ik sta rechts op de foto. Naast mij zit Dulce. Wij wonen in het dorpje Granadillo in Guatemala.

Granadillo ligt hoog in de heuvels. De natuur is er erg mooi! Ik hou van mijn geboorteland, met zijn prachtige natuur, vele dieren en lieve mensen, maar soms is het leven hier niet gemakkelijk.

Water is voor ons heel belangrijk. Dat water komt vooral uit de rivieren. Maar hier in Guatemala zijn ook grote bedrijven gekomen en zij verbruiken heel veel water en vervuilen het water ook. Hierdoor hebben wij te weinig water. Gelukkig helpt Broederlijk Delen ons om tegen de bedrijven in te gaan zodat wij terug genoeg zuiver water hebben.

Kom, dan vertellen we je nog wat meer over het leven in Guatemala!

Celia en Dulce zijn super-enthousiast! Ga snel op pad en zoek hen terug, dan leren zij je nieuwe dingen!

Halte 1 – Wereld algemeen

CODE =

De aarde ziet er op deze afbeelding niet goed uit. Het lijkt alsof ze ziek is! Als we om ons heen kijken, dan merken we dat er van alles gebeurt op onze planeet. Er lopen dingen mis!

Hier zie je 4 foto's van dingen die mislopen op onze planeet. Duid aan wat je op de foto's ziet.

	Foto 1	Foto 2	Foto 3	Foto 4
Ontbossing				
Vervuiling				
Droogte door opwarming van de aarde				
Luchtvervuiling				

Niet alleen met de aarde zelf loopt het mis, ook met de mensen die op de aarde leven. Op deze foto's zie je een kind dat op de vlucht is voor de oorlog in Oekraïne, een dakloze man in Brussel en mensen die protesteren voor meer democratie in China.

Wanneer we over arme mensen spreken, denken we al gauw aan mensen in landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. De “rijkere” mensen zouden dan bij ons wonen. Dat is niet helemaal correct: ook in België wonen mensen die minder/weinig/niets hebben. Net zoals er in Midden-Amerika (bv. Guatemala) mensen wonen die welgesteld (dus rijk) zijn. De laatste jaren merken we dat de kloof tussen de armere en rijkere mensen overal ter wereld toeneemt. De rijkere mensen worden steeds rijker. De armere mensen worden armer. De coronacrisis maakte dat nog eens extra duidelijk. Armere mensen kregen het nog moeilijker en lastiger.

Zo, nu weet je al wat meer over de problemen op aarde. Celia en Dulce zijn klaar om met jullie op pad te gaan!

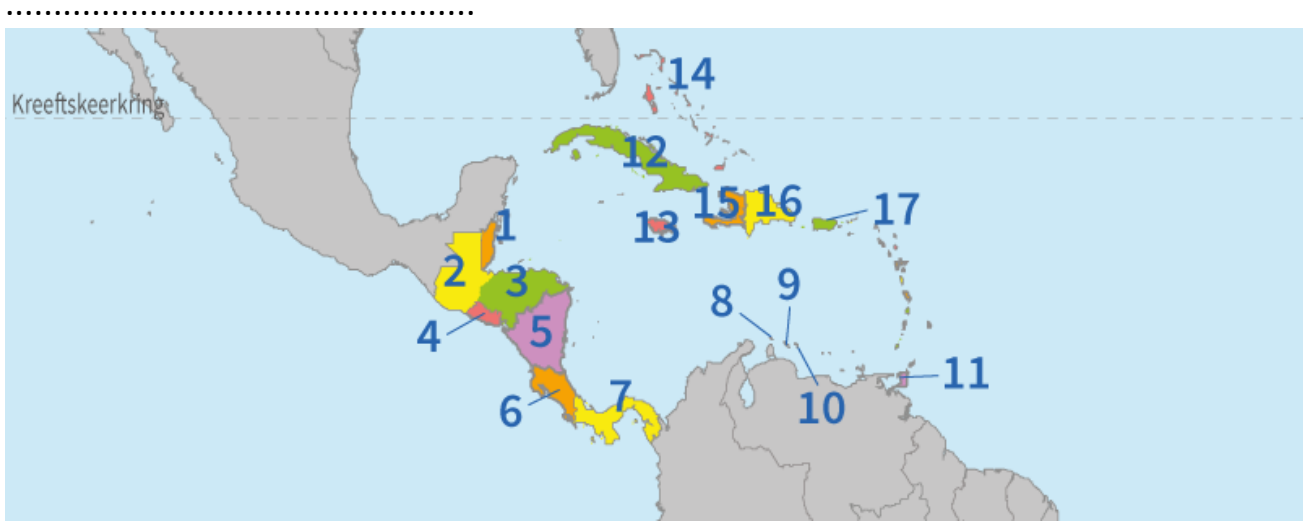
Halte 2 – Guatemala algemeen

CODE =

Dulce is benieuwd wat jullie al van Guatemala weten!

Waar ligt Guatemala? Geef het juiste nummer.

De hoofdstad, Guatemala-Stad, ligt 9088,74 km van Brussel!
er wonen zo'n 17 miljoen mensen in Guatemala, de helft van hen woont in de steden.
Betalen doen ze in Quetzal. Spaans is hun officiële landstaal.

Dit is onze vlag. In het midden staat het wapenschild van Guatemala afgebeeld. De twee blauwe vlakken symboliseren dat ons land tussen 2 oceanen ligt. We hebben ook veel water in ons land (38 rivieren, veel meren en dus de 2 oceanen). We hebben ook veel natuurlijke rijkdommen en een gunstig klimaat wat maakt dat landbouw bij ons heel goed kan gaan.

Guatemala is nummer 2 op de kaart.

Bijna de helft van de Guatemalteekse bevolking is deel van de oorspronkelijke bevolking van Guatemala. Tot welke bekende stam behoort de meerderheid van deze inheemse bevolking?

- Azteken
- Inca's
- Maya's
- Sioux

Dit is de oude stad Tikal waar deze stam ook woonde.

Hier zie je nog een stukje van onze mooie natuur!

Celia wil jullie graag een verhaal vertellen dat de problemen in haar land duidelijk maakt. Wandel naar het volgende punt!

De meerderheid van de inheemse bevolking behoort tot de stam van de maya's.

Halte 3 – Celia vertelt: een zinvol leven

CODE =

In de komende 3 haltes ga ik jullie een verhaal vertellen dat wij hebben meegemaakt in Granadillo.

In het verhaal komt ook mijn mama Martha, mijn broer Sergio en mijn nonkel Beto voor.

In dit filmpje krijg je een goed beeld van mij en de plaats waar ik woon. Je moet dit filmpje niet per se zien om de rest van het verhaal te kunnen volgen of de tocht te maken. Het is bedoeld als achtergrond. (<https://youtu.be/Nebz4Tmg0vk>)

Blij legt de burgemeester van Granadillo in Guatemala zijn telefoon neer. De vrouw aan de andere kant vertelde hem net dat ze graat een mijn willen openen in de heuvels van het dorp. In ruil daarvoor zou de burgemeester veel geld krijgen en zouden er ook nieuwe jobs komen naar het dorp. Tevreden leunt hij achterover op zijn stoel. De mijn zou wel op het mooiste stuk grond komen van het dorp, net op de plaats waar de rivier ontspringt. "Maar geld is nu eenmaal belangrijker," mompelt hij bij zichzelf.

Stel dat jij burgemeester bent van Granadillo, kies jij dan voor de mijn en het geld of voor de natuur? Waarom kies jij hiervoor?

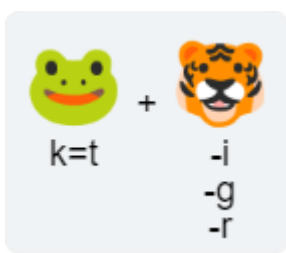
.....
.....
.....

Het nieuwtje over de nieuwe mijn doet snel de ronde in het dorp. Iedereen praat erover. Ook bij Celia thuis is dit hét gespreksonderwerp. Wanneer Celia 's ochtends mee aan de ontbijttafel schuift, zijn haar mama en nonkel Beto druk in gesprek. Celia is nog maar net wakker, maar ze heeft al heel veel energie. Ze wil mama dolgraag vertellen over haar droom, net zoals ze elke ochtend doet. "En toen kwamen we bij het meer... en onder water woonden er mensen... en op de rots aten we een reusachtige mango!" vertelt Celia. Maar mama reageert niet. Ze lijkt niets te horen over haar grote droommango. Celia leunt over de keukentafel en zwaait voor mama's ogen. "Waar denk je aan, mama?", vraagt Celia. "Waarom kijk je zo boos?" "Ten eerste omdat je op je stoel staat. En ten tweede omdat de burgemeester gaat samenwerken met een nieuw mijnbedrijf", zegt mama. Celia antwoordt: "De burgemeester mag toch doen wat hij wil. Of niet soms?" Mama zucht. Ze heeft nu geen tijd om haar dochter te vertellen wat haar dwarszit, dus stuurt ze Celia en haar broer Sergio van tafel. Tijd om naar school te gaan! Mama geeft Celia en Sergio elk een lekkere perzik uit de tuin. Met een kus en een knuffel nemen ze afscheid van hun lieve mama. "Tot straks", roepen ze in koor wanneer ze beginnen aan de mooie wandeling naar school.

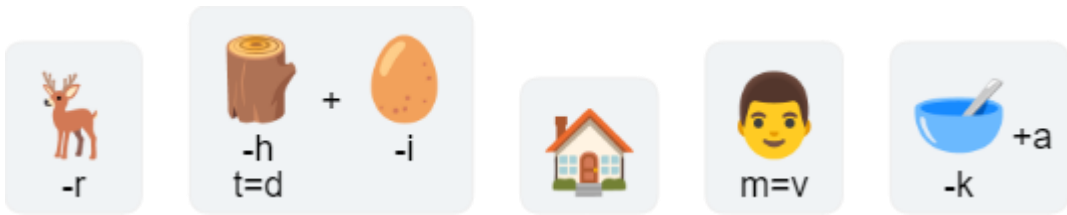
Onderweg naar school komen we langs enkele plaatsen en doen we ook nog wat. Ontdek wat door de rebussen op te lossen.

Dit spelletje spelen we graag onderweg. Dat gaat hier gemakkelijk want er is veel natuur en er rijden weinig auto's.

.....

Hier komen we voorbij en Celia wuift er nog iedere dag naar!

.....

Inderdaad, we komen nog elke dag langs het huis van abuela, oma. Abuela is wel al enkele jaren geleden gestorven. Haar huis staat hoog in de heuvels, het is er heel mooi, zeker als alle bloemen in bloei staan. We komen er nog vaak want in de rivier naast het huis kan je fijn zwemmen.

Op school vergeet Celia het gesprek met haar mama en let ze goed op tijdens de lessen. Vandaag leert ze over het menselijk lichaam. Dat vindt ze heel interessant, want later wil ze graag dokter worden. Ook tijdens de lessen Spaans en Engels werkt ze goed mee. Maar het fijnste vindt ze toch de pauze: dan kan ze lachen en spelen met haar vrienden en eindelijk die sappige perzik opeten.

Op het einde van een lange schooldag krijgt Celia nog een bijzondere huistaak mee van de leerkracht: "Denk tegen volgende week na over wat jullie belangrijk vinden in het leven. Maandag vertellen jullie erover in de klas."

Op weg naar huis denkt Celia hard na. Wat vindt zij belangrijk in het leven? Wat een moeilijke vraag! Wanneer ze langs de rivier wandelen, is ze zo in gedachten verzonken dat ze er bijna in sukkelt. Net op tijd grijpt Sergio haar mouw en haalt hij haar uit dromenland!

Wat vind jij belangrijk in het leven?

.....

.....

.....

.....

Halte 4 – Celia vertelt: overal water

CODE =

Eindelijk is het vrijdag! Vandaag komt Celia's lievelingsneef Ricardo naar Granadillo. Ricardo studeert in de stad. Wanneer hij terugkomt naar het dorp, is het altijd een beetje feest. Maar dit keer is de terugkeer van Ricardo nog leuker, want overmorgen start er een groot feest in het dorp dat een week duurt: de Semana Santa. Het is een feest waarop iedereen zich voorbereidt op Pasen.

Hoe bereid jij je voor op Pasen?

.....
.....

Trrriiiiiinnng! De schoolbel gaat, het teken dat het weekend begint. Met veel energie en enthousiasme huppelt Celia naar huis met Sergio. Onderweg staat Celia's mond geen moment stil over de komst van Ricardo. "Kun je alsjeblieft ophouden met praten? Mijn oren doen er pijn van." zucht Sergio. Maar ook hij kijkt stiekem uit naar het weerzien met zijn grote neef.

Thuis aangekomen, gooit Celia haar boekentas in de hoek van de keuken en roept ze door het huis: "Mama, is Ricardo er al? Ik wil vertellen wat ik geleerd heb op school vandaag."

Een lange, smalle jongeman in hemd, das en chique broek komt de hoek omgedraaid. "Ricardooo, ik heb je gemist!" roept Celia terwijl ze op haar neef af loopt om hem te knuffelen. De komst van Ricardo wordt die avond met een groot feestmaal gevierd.

Wanneer Celia en Sergio eindelijk in hun bed liggen, vraagt Ricardo hoe het leven in Granadillo verloopt. Mama en nonkel Beto zuchten diep en vertellen Ricardo over de nieuwe mijn. "Oh nee, dat is heel slecht nieuws!", kermt Ricardo. Hij vertelt over vrienden uit een dorp waar ook een nieuwe mijn is gekomen. Hij legt uit hoe het water er vervuild wordt en de bronnen er opdrogen omdat er heel veel water nodig is voor mijnbouw. In de ogen van mama en Beto staat de schrik geschreven. Wat Ricardo vertelt, klinkt ernstig. Hij gaat verder: "Als er een nieuwe mijn komt in het dorp, dan zullen er heel wat huizen moeten verdwijnen en de rivier naast het huis van abuela (oma) en de gronden rond het dorp zullen vervuild worden. Ik wil niet dat jullie ziek worden," zegt hij. "Het is heel belangrijk dat we de mijn tegenhouden."

Onder de lakens ligt Celia nog wakker. Ze heeft stiekem het hele gesprek gehoord. Ze maakt zich zorgen over de mijn, ze wil niet dat het water vervuild wordt. Wat moeten ze anders gebruiken om te drinken en zich te wassen? En ook het fruit en de groenten hebben zuiver water nodig! Celia legt zich op haar rug en denkt na. "Er moet toch iets zijn dat we kunnen doen om te voorkomen dat die mijn er komt", fluistert Celia tegen zichzelf.

Haar hoofd draait op volle toeren. Na een tijd heeft ze een plan om het dorp te redden. "Morgen vertel ik Ricardo dat ik wil helpen en zeg ik dat ik al een plan bedacht heb", denkt ze. Moe maar tevreden valt ze in slaap.

Wat zou jouw plan zijn om het dorp te redden?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Halte 5 – Celia vertelt: Samen strijden we voor een betere wereld!

CODE =

's Morgens is Celia al vroeg wakker. Ze kan niet meer slapen. Ze wil zo graag aan Ricardo haar plan vertellen om het dorp te helpen. Na wat woelen in bed besluit ze om toch al op te staan, ook al is het nog donker buiten. Heel voorzichtig en zo stil als ze kan, glijdt ze uit bed. Op haar tenen trippelt ze naar de keuken. Wanneer ze daar aankomt, ziet ze dat er iemand aan de keukentafel zit. Celia herkent hem meteen. Snurkend ligt Ricardo met zijn hoofd op de tafel. Op de hoek van de tafel ligt een papier waarop iets geschreven staat in heel mooie letters. Celia probeert het papier beter te bekijken, maar ze stoot haar teen aan een van de stoelen en Ricardo schiet wakker. Celia schrikt zich een hoedje, net als Ricardo.

"Hoe komt het dat jij al wakker bent?", vraagt Ricardo.

"Waarop heb jij aan de keukentafel geslapen?", kaatst Celia terug.

Ricardo schiet in de lach: "Je bent nog niets veranderd met die vragen van jou. Ik heb gisteren een gesprek gehad met je mama en nonkel Beto over de nieuwe mijn en hoe slecht dat is voor het water, de natuur en de mensen van het dorp."

"Ja, ik heb alles gehoord," antwoordt Celia.

Ricardo trekt zijn wenkbrauw op en zegt: "Jij hoort toch altijd alles wanneer de grote mensen praten, hé?"

Celia lacht. Ze neemt opnieuw het woord: "Ik heb gehoord wat je zei over het vuile water en te weinig water en zieke mensen en een slechte gezondheid en ...".

"Rustig maar, nichtje van me. Straks vergeet je nog te ademen," lacht Ricardo. "Ik heb al een plan om de burgemeester van gedachten te doen veranderen."

"Ik heb deze nacht ook een plan bedacht," roept Celia. Celia gaat naast Ricardo aan de keukentafel zitten en ze beginnen druk te praten met elkaar.

Wanneer de zon opkomt en mama opstaat, is ze verbaasd als ze Celia en Ricardo aan de keukentafel ziet zitten.

"Waarom zijn jullie al wakker, en waarom is mijn keuken veranderd in een slagveld van papierpropjes?", vraagt ze.

Celia gaat op haar stoel staan en legt uit dat zij en Ricardo samen een plan bedacht hebben om ervoor te zorgen dat er geen nieuwe mijn komt. Zo willen ze het water van het dorp redden!

Hun plan noteerden ze in geheimschrift. Kan jij het helpen ontcijferen?

EEN BRIEF LOCATOR DE BURGEMEESTER

Celia wil met haar vrienden en vriendinnen ook een alfombra maken.
In dit geheimschrift leer je wat een alfombra is:

A		H		N		U	
B		I		O		V	
C		J		P		W	
D		K		Q		X	
E		L		R		Y	
F		M		S		Z	
G				T			

Celia wil een alfombra maken van blauwe, paarse en groene bloemen. Deze stellen de rivier en de natuur in het dorp voor. Zo wil ze iedereen overtuigen van het belang en de schoonheid ervan.

Mama luistert vol bewondering naar het plan van de twee en besluit om te helpen. De rest van de dag gaan Ricardo en zij rond bij de burens om het plan te verkondigen. Celia en nonkel Beto zijn ondertussen naar de school gegaan en ontvangen iedereen die door mama en Ricardo naar daar gestuurd is. Ze werken er het hele weekend samen aan de alfombra. 's Avonds koken mama en enkele vriendinnen een heerlijk avondmaal voor alle helpers.

De dag erop trekken Celia, Ricardo en alle helpende mensen in stoet naar het huis van de burgemeester. Zo willen ze laten zien dat ze niet akkoord gaan met de komst van de nieuwe mijn. Het is prachtig om te zien hoeveel mensen het bloementapijt door het dorp dragen.

Wanneer ze aankomen bij het huis van de burgemeester kloppen ze aan. De burgemeester is vol verbazing over alle mensen die voor zijn deur staan en luistert stil naar Celia en Ricardo die het woord nemen. Ze leggen hem uit dat een mijn de natuur zal vernietigen, het water zal vervuilen en de waterbronnen zal doen opdrogen, en dat de dorpsbewoners daar niet mee akkoord gaan. "Agua es vida," scanderen alle mensen samen na de uitleg van Celia en Ricardo.

Wat denk je dat "Agua es vida" betekent?

- Wij willen water
- Aquarium is leeg
- Water is leven

Aangedaan door zoveel enthousiasme en overtuigingskracht reageert de burgemeester: "Beste dorpsgenoten. Ik maakte een fout toen ik besliste dat er een nieuwe mijn moest komen. Jullie lieten me inzien dat er belangrijker dingen zijn dan geld. Ik zal de deal met het mijnbedrijf dan ook niet laten doorgaan."

De mensen juichen. Celia vliegt Ricardo in de armen en ook mama en nonkel Beto staan te springen van blijdschap.

's Avonds houden ze met z'n allen een groot dorpsfeest om de beslissing te vieren. Iedereen is van de partij, zelfs de burgemeester geniet van het lekkere eten en drinken. Celia mag vandaag extra lang opblijven van haar mama. Dat heeft ze wel verdiend!

Wanneer iedereen naar huis gaat, moet ook Celia naar bed. Plots denkt ze aan de opdracht van de leerkracht. Morgen is het zover: dan moet ze kunnen vertellen wat ze belangrijk vindt in haar leven. Maar deze keer moet ze er niet lang over nadenken. Familie, vrienden, samenwerken, de mooie natuur in het dorp. Dat zijn de dingen die haar gelukkig maken. En zuiver water natuurlijk! Want agua es vida, water is leven!

Einde verhaal!

Halte 6 – De rol van Broederlijk Delen

CODE =

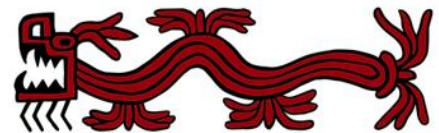
Voor de familie van Dulce is het moeilijk om aan zuiver water te geraken. Ze moeten zich behelpen met een *cisterna*, een opvangput voor regenwater. In het regenseizoen, als de cisterna vol is, komt het water met hoge druk uit de kraan. In het droge seizoen druppelt het water langzamer.

Met de hulp van **Afopadi**, een organisatie die door Broederlijk Delen gesteund wordt, proberen zij het gemeentebestuur te overtuigen om een einde te maken aan de vervuiling van water en ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot proper water!

AFOPADI
Asociación de Formación para el Desarrollo Integral

Broederlijk Delen werkt in Guatemala samen met andere bewegingen en organisaties omdat het essentieel is om de krachten te bundelen. Samen sta je sterk!

Heel concreet doen ze het volgende:

- Uitleggen hoe het anders kan
- Hen nieuwe dingen leren
- Mee plannen uitwerken om naar burgemeesters te stappen; maar ook naar ministers en nog grotere bazen
- Veel campagnes voeren voor een beter leven in Guatemala

Met het geld dat Broederlijk Delen deze vasten inzamelt, kunnen ze bijvoorbeeld het volgende doen:

Benieuwd hoe jullie kunnen steunen?

€22

Voor 22 euro kan een jongere uit het dorp van Dulce en Celia **een podcast leren maken**. Zo vertellen ze anderen over het belang van schoon en drinkbaar water.

€50

Met 50 euro kunnen twee leid(st)ers van de gemeenschap **deelnemen aan een uitwisseling over water met buurgemeentes**. Zo gaan zij samen op zoek naar oplossingen voor de vervuiling en de droogte.

€150

Voor 150 euro kunnen er in het dorp van Dulce en Celia **lessen georganiseerd worden over het recht op water**. Zo leren ze dat grote bedrijven het water niet mogen afpakken, vervuilen of bijhouden.

Halte 7 – Wat kan jij doen?

CODE =

Er zijn veel manieren om de wereld beter te maken. Herken je deze voorbeelden die je kan doen om de wereld beter te maken?

Koppel de foto's aan het juiste antwoord.

	Foto 1	Foto 2	Foto 3	Foto 4
Het openbaar vervoer nemen				
Tweedehandsspullen kopen				
Met de fiets naar school gaan				
Regelmatig vegetarisch/vegan eten				

Maar er zijn nog veel meer manieren om de wereld beter te maken. Op deze afbeeldingen zie je bijvoorbeeld nog:

- deelnemen aan de klimaatmars
- delen
- een actie organiseren voor Broederlijk Delen

Wat doe jij al om de wereld beter te maken?

.....

.....

Wat zou je wel eens willen proberen om de wereld beter te maken?

.....

.....

Einde van de wandeling

Dulce en Celia delen al met elkaar.
Jij toch ook?!?

De tijd is echt voorbij gevlogen. Wij vonden het heel leuk om met jou op pad te gaan!
Hopelijk weet je nu wat meer over Guatemala en Broederlijk Delen.

Tot een volgende keer!

Deelnametombola

Wil je deelnemen aan de tombola? Tel dan al de codes die je tijdens de wandeling gevonden hebt bij elkaar op en stuur je antwoord naar sofiepoffyn@sintfranciscus.com.

Na Pasen wordt de tombola afgesloten en zal een onschuldige hand een winnaar trekken die een cadeautje zal ontvangen. De winnaar zal via mail op de hoogte gebracht worden!

Dankjewel voor jullie deelname aan de wandelzoektocht!

Meer info

Ben je nog op zoek naar meer info over Broederlijk Delen dan kan je dat hier terugvinden:

www.broederlijkdelen.be

Deze wandelzoektocht werd gemaakt door de Pastorale Eenheid Sint-Franciscus Hoogstraten-Rijkevorsel. Benieuwd wat zij nog allemaal doen? Neem dan een kijkje op hun website:

www.sintfranciscus.com

PASTORALE EENHEID
SINT-FRANCISCUS
Samen kerk in Hoogstraten en Rijkevorsel